

තරුණ අසහනයට බුදුදහමින් පිළියම්

කහවිටියේ උපනිස්ස හිමි ත්‍රිපිටකවේදී උපාධි අපේක්ෂක

අසහනය යනු වචන කීපයකින් විගහ කළ නොහැකි තරම් ඉතා පුරුදු ගැඹුරු අදහසකින් යැදුම් ලද්දකි. අතනොමතික ඉක්මන් කාරී විමංශන බුද්ධියෙන් තොරව ගනු ලබන තීරණයක් නිසා ඇතිවන මූලධර්මයක් ලෙසින් ඉතා කෙටියෙන් ප්‍රකාශ කළ හැකි අසහනය යන්නට ආගමික පාරිභාෂිකයක් ලෙස උද්ධව වචනෙහි දැක්විය හැකිය. ඉන් අදහස් කරන්නේ නොසන්සුන්, ඇවිස්සුණු, ගතියයි. වකිමාන සමාජයේ නවයොවුන් වියේ පසුවන බොහෝ පිරිස් තුළ මෙම තත්ත්වය දක්නට ලැබේ. මෙය මෙසේ වුවත් විදේශීන් සමඟ කුලනය කරන විට අපේ තරුණ ජීවිත ඉතාමත් ශෝචනීය ලෙස අසාර්ථක වී නැති බවත් කිව යුතුය. අධික කාමභෝගී ජීවිත ගෙවීම නිසාම අතෘප්ති බවට පත්ව නොයෙක් තරක පුරුදුවලට ඇබ්බැහි වී ජීවිත එපා වුණු තත්ත්වයකට විදේශිකයෝ පත්ව සිටිති සෑහෙන දුරකට අසාර්ථක තත්ත්වයකට පත්ව පවත්නා අපේ තරුණ ජීවිත වර්ෂා ධම්, වැඩිහිටියන් තැකීම, ආගම ධම් කෙරේ නැඹුරුකම, ආදිය නිසා තවමත් යහමගට යොමු කරගත හැකි තත්ත්වයක පවත්නා බව අවධාරණය කළ යුතුය.

අසහනකාරී තරුණ තරුණියන් බිහි වීමේ ප්‍රධාන හේතු සාධක, කීපයක්ම වේ. කුඩා කාලයේ දී ඇති වන හිතිය හා සැකය මෙහිලා වඩා වැදගත් කමක් හිමි කර ගනී. ළද බොළඳ වියේ පසුවන සිහිති දරුවකු තළවන මවගේ මවින් පිටවන නැළවිලි ගීතයක පවා ගැබ්ව ඇත්තේ දරුවා තුළ හිතිය හා සැකය උපදවනසුදු වදන් වැලකි.

‘මන්න බබෝ බිලි එනවා
අවන ලමුන් අල්ලනවා’

‘නුඹ අමමා කිරට ගියා
කිරි දෝ ගෙන එන්න ගියා
කිරි මුට්ටිය ගෑගේ ගියා’

වැනි කියුම් විචාරාත්මකව විමසීමේදී මිහිරිව තාලානකුලව ගැයීමේ දී ලැබෙන ශබ්දාස්ථාදයක් විනා අමාන්විත හරයකින් තොර යැයි හැඟේ. ඇතැම් විට හඬන දරුවකු දුටු විට එම ළමයා හිඟුස්සීමට හේතු වන මහත් කෑ ගැසීමක් හෝ ශබ්දයක් කිරීමද දක්නට ලැබේ. මෙවායින් දරුවා හිතියටත්, සැකයටත් පත් වේ. දරුවා කෙමෙන් වැඩෙන විට මහගෙන් සිදු වන වැඩිහිටියන් තසුසු යැයි සලකන ඇතැම් කටයුතුවල දී තර්ජනය කිරීම, පහර දීම, වැනි කටයුතු නිසාද දරුවාගේ සිත තුළ හිතිය හා සැකය වැඩෙන වේ.

දෙමාපියන්ගේ නොදැනුවත්කම හෝ නොසැලකිල්ල නිසා කුඩා දරුවා වැටීම, හැපීම, අසනීප වීම, වැනි අවස්ථාවක දී සුදුසු ලෙස ක්‍රියා නොකිරීමෙන් ස්නායු දුර්වලතා වැනි ආපදා ඇති වීමට පසු කාලයකදී ඉඩ සැලසිය හැකි වීමත් මේ සඳහා තවත් හේතු වන සාධකයකි. ඇදකින් වැටීම වැනි, සුර ආපදාවකට පත් දරුවා වෛද්‍යවරයෙකුට ඉදිරිපත් කොට සුදුසු ප්‍රතිකාර ලබා නොදීම, වැනි හේතු නිසා පසු කාලයේ සිහිමද වීම ඇතැම් විට ජීවිතක්ෂයට පත් වීම වැනි වාතී කොතෙකුත් අසන්නට ලැබේ.

අධ්‍යාපනයේ දී ලැබෙන වැරදි ආකල්පයන්ද, තරුණ අසහනය සඳහා තවත් සාධකයක් වේ. වර්තමානයේ වෘත්තීය අධ්‍යාපනයකට දැඩි වේගයකින් සිසුන් නැඹුරු කරයි. එහිලා ආගමික, ජෛනිකාසික, මානසික, ගුණ ධම්, ප්‍රවෘත්ති, ආචාර ධම් පිළිබඳ දැඩි අවධානයක් තබා සාමාන්‍ය අවබෝධයක්වත් ලබා දීමට කටයුතු කරන බවක් නොපෙනේ. වකිමානගේ ප්‍රමුඛ ජන සන්නිවේදන මාධ්‍යයන් වන ගුවන් විදුලිය, රූපවාහිනිය, පුවත් පත්, ආදියෙන් ලැබෙන කාමකෝපාදිය ඇවිස්සෙන ලියුම් කියුම් හා ඇතුළු විච්ඡාලන, නවකථා, කෙටිකථා, තාට්‍ය හා සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථවල, එන ඇතැම් ආවේගී හැඟීම් අවුස්සන පාඩම් ආදිය ද දැක්විය හැකිය එබඳු කොටස් වැඩි දියුණු වන හිතකට ඇතුල් කළ නොහැක්කේ මහුගේ වින්තන ශක්තිය වැඩිවීමත් පසුවය. ඇතැම් විට අධ්‍යාපනය දෙන ඇතැම් ගුරුවරුද මේ සඳහා වග කීව යුත්තෝ වෙති. ඇතැම් ගුරුවරුන් තමාගෙන් ඉගෙනුම ලබන සිසු දරුවන් ලවාම මත්ද්‍රව්‍ය ගෙන්වා ගැනීම වැනි නොසරු ක්‍රියාවන්හි යෙදෙන බව අසන්නට ලැබේ. මෙයින් අනුකරණශීලී සමාජයකට තවකයකු වන තරුණයා වැරදි ආකල්පයක් ගොඩ නගා ගැනීම වැළැක්විය නොහැකිය.

මෙයටම අදාළ වන පරිදි අපේ සමාජයේ සුමගට වඩා නොමගට බරව ඇති බව කිව යුතුය. වැඩි තරුණක් තබා ඔවුනොවුන් කථා කරන වචන පවා කියන්න හෝ ලියන්න බැරි තරම් වූ අසහන වචනයෝය. සමහර ඇඳුම් පැලඳුම් වැනි විලාසිතා අපේ සහනත්වයට හෝ සංස්කෘතියට කිසි සේත් නොගැළපේ. සදාචාරශීලී ආයඪී ගුණ ධම්, වෙනස් වචනයකින් කිවහොත් ඒ ඒ ජන කොටස් විසින් පිය මුතු පරපුරෙන් රැකගෙන ආ වැඩිහිටියෙකු දුටු විට හුනස්නෙන් නැගිටීම ඇ උදාර ගුණධම් බොහෝ දෙනෙකු තුළ තැන. සමාජයේ පිළිගත් උසස් ගති පැවතුම් ඇති ගරු කටයුතු අයට හෙළා තළා කථා කිරීම අද සමාජ මෝස්තරයක් බවට පත්ව ඇත. සුදුසුකම්වලින් යුතු අභි-සක අසරණයන් දුක්ඛිත තත්ත්වයක සිටිය දී ධන බලයෙන්, නිල බලයෙන්, දැන හැඳුනුම්කම් වලින් අයථා ප්‍රයෝජන ලබනු අද ප්‍රසිද්ධ රහසකි. අරියෙන් ධම්යෙන් අවවාද අනුශාසනා කරන පිරිස් ද අවවාද අනුශාසනා කරනු විනා ඒවා පිළිපදින බවක් තැන. දෙමාපියන්, ගුරුවරුන් පවා මේ තත්ත්වයෙන් නොමිඳේ. ලංකා සමාජය ගැන සලකන විට තරුණ අසහනයට ක්‍රීඩා දෙන තවත් ප්‍රබල සාධකයක් ලෙස ආර්ථික දුෂ්කරතාව ද ඉදිරිපත් කළ හැකිය. දහසකුත් එකක් දුෂ්කරතා මුද අධ්‍යාපනය අවසන් කරන ඔහුට රැකියාවක් තිස්වින තැන. සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකම්භය, මැටි වැඩ වැනි කම්බිතයක් සඳහා අද තරුණ පිරිස් එතරම් නැඹුරු වන බවක් නොපෙනේ.

සමාජයේ තත්ත්වයක් ඇතැයි සලකන කන්තෝරුවකට වැදී සුව පහසු රැකියාවක් කිරීමට හැම උගත් තරුණයකු තුළම ආශාවක් ඇත. තරුණයන්ගේ සිත් සැතහෙනසුලු ස්ථිරසාර ක්‍රියා මාගීයක් රජය මගින් අනුගමනය කරන බවක් ද නැත.

තරුණ අසහනය වඩාත් සිදුවී ඇත්තේ සුදුසු වයසේදී තමාට ලැබිය යුතු සමාජ තත්ත්වය හා ආර්ථික දුෂ්කරතා මග හරවා ගැනීමට මාර්ග නොමැති ක්‍රම වැනි අපේක්ෂා භංගත්වයට පත් වීම නිසා යැයි කිව යුතුය. මීට වඩාත් වගකිවයුත්තේ අපේ වැඩිහිටියෝය. තම තත්ත්වය පහත් වේ යැයි කියන බියෙන් හෝ බාහිර තරුණයෙකුට තබා තම දරුවකුටවත් තම ජීවිකා වෘත්තිය හෝ තනතුර පැවරීමට ඇතැම් වැඩිහිටියෝ අකමැතිය. සමාජ මාර්ගෝපදේශකයන් වන ආගමික අංශවල කටයුතු කරන පුරුෂ පුරුෂයන්ගෙන් තම තත්ත්වයෙහි වෙනසක් නැත. කොතරම් දැනටගත්කම් ලත් සුදුසුයෙකු වුවත් තම ශිෂ්‍යයාට වගකීම නොපැවරේ. දැන උගත්කම් ලදන් අත්දැකීමටලත් තොරවීම නිසා එවැනි වගකීම පැවරීමෙන් කටයුතු අවුල් වී අසාධක වීමට හේතු වේ යැයි ඊට සාධක ඉදිපත් කරති. එසේ වුවත් තරුණයන්ට වගකීම පවරන්නේ තම ඒවා නිසි ලෙස ඉටුකිරීමේ හැකියාවක් ඇති බවට බුදුදහමෙන් අපට සාධක ගෙන පා හැකියි. බොහෝ දෙනෙකු සිතන පරිදි බුදු දහම පරලොව සුගතිගාමී මාගීය පමණක් පහදා දෙන දහමක් හෝ ජීවිතයේ අස්ථිර සාරත්වය තේරුම් ගත් වයෝවෘද්ධයන් සඳහා වෙන් වුවක් නොවේ. ඇත්ත වශයෙන්ම බුද්ධ ධර්මය තරුණයන්ගේ දහමකි. ඔවුන් සඳහා වෙන් වුණු, ඔවුන්ගේ ජීවිත අර්ථවත් කර ගැනීම සඳහා මග පාදන දහමකි.

සමණෝ බඳු හෝ ගොතමෝ දහරොව සමණෝ යුවා සුසුකාලකෙසො භදෙණු යොබබනෙන සමණණාගතො පඨමෙන වයසා අභාරස්මා අනගාරියං පබබජිතෝ

-දීඝනිකාය සොණදණධ සුත්‍රය

බුදුරජාණන් වහන්සේ නවයොවුන් වියෙහි පසුවන්නෙකු නිසා එතරම් නොහැකිය යුත්තකු ලෙසින් සොණදණධාදීන්ගේ විවේචනයට ලක් වූහ. උන් වහන්සේගේ අගසව දෙනමද තරුණයෝය. උන් වහන්සේලාට තනතුරු දීම පිළිබඳව ප්‍රශ්නයක් පවා පැන නැගිණි. භද්‍ර වග්ගිය තරුණයන් යස්කුල පුතු ඇතුළු පිරිස, නඤ කුමරා, ආනඤ හිමි වැනි උන්වහන්සේ ළඟ විසූ බොහෝ හික්කුන් වහන්සේ නවයොවුන් තරුණ වියේ පසු වුවෝය. බුඩ්ඨ පබ්බතියන් කිසිදු ගුණ දහමක් අනුව ශාන්ත කර ගත නොහැකි අදාත්තයන් ලෙසය බුදු භාමුදුරුවන් දුටුවේ. එනිසා තුනත තරුණ අසහනයට සහනය සඳහා බුදු දහම ඇසුරු කිරීම වඩාත් ප්‍රතිඵලදායක වේ.

ඇතැම් තරුණයන් ගැන සිතා බලන විට ඔවුන් තුළ ගුණමකුකම වැනි දුර්ගුණ දක්නට ලැබේ. කාමකෝපාදියද ඒ අතර වේ. තිහතමානිතාව හා මාපිය වැඩිහිටියන් පිදීම බුදු අහමේ අවධාරණය වෙයි. 'මාතා පිතු උපට්ඨානං' (මව පියන්ට උවදැන් කිරීම) 'පුරාච පුරාචියානං' (පිදිය යුත්තන් පිදීම) 'ගාරවො ව තිවානො ව සත්තුවධිව කතඤ්ඤතා' (ගරු කළ යුත්තන් ට ගෞරව කිරීම යටහත් පහත් පැවතුම් ඇති බව) ලද දෙයින් සතුටු වීම හා කළ ගුණ දන්නා බව ද මිනිසෙකුගේ මෙලොව - පරලොව දියුණුව සලසා දෙන මංගල කරුණු ලෙස මංගල සුත්‍රය උගන්වයි. තමා නොහකා හැරියේ යැයි කියා හෝ තමාට අවස්ථා සපයා නොදුන්නේ යැයි කියා හෝ මදි පුංචිකමක් හටගෙන ඇත්තම් එය දුරු කරගෙන යහමගට යළි ප්‍රවේශ වී සහනසීලී වීමට මංගල සුත්‍රයේ මේ වර්ගා ධර්මයන් පුරුදු පුහුණු කර ගැනීම ඉතා වැදගත්ය.

කවුරුත් අපේක්ෂා කරන්නේ ජීවිතය සැපවත් කර ගැනීමටය. ඉන්ද්‍රියයන් ප්‍රමාණය ඉක්මවා පිනවීම සැපත යැයි ගැනීම නිසාම බොහෝ තරුණයෝ අසහනසීලී වුවෝය. බුදු දහමේ ඉගැන්වෙන පරිදි හිහි බොද්ධයෙකුට ලබා ගැනීමට ඇත්තේ සැප හතරක් පමණි. අත්ථි සුබය, (තමාටය කියා උපයා ගත් ධනයක් හිබීම) අනණ සුබය, (ණය තුරුස් නොවීම) අනවජ්ජ සුබය, (හිදොරින් නිවැරිදි ක්‍රියා කිරීම) හෝග සුබය, (උපයාගත් ධනය නිසි ලෙස පරිහරණය කිරීම) යනු ඒ සැප හතරයි. (අංගුත්තර නිකාය වතුක්ඛ නිපාතයේ අනුණ සුත්‍රය) බොහෝ විට අද තරුණයන් තුළ පවත්නේ තමන් සඳහා යමක් කමක් සපයාගෙන ඉන් සැප සමපත් විදීමේ අතෘප්තිකර ආශාවය. ඒ සඳහා මං නැති වීමෙන් මුළු සමාජයම කෙරේ කළකිරුණු ඔවුහු අසහනකාරීව ජීවත් වෙති.

ආර්ථික ජීවිතයේදී අහසින් කඩා වැටෙන්නාක් මෙන් මුදල් ඉපදවීමට හිතන බවක් පෙනේ. අපේ ආගමේ සඳහන් දැහැමි ජීවිතය සම්පූර්ණයෙන්ම අමතක කර තිබේ. හොර මිනුම්, කිරුම්, මත්පැන්, සතුන් වෙළඳාම ආදිය බොරු පොරොන්දු දීම, අත්ලස් ගැනීම ආදී මාගීවලින් ධනය ඉපයීමට සිතා ඇත. තරගකාරී බව සහ විලාසිතා ගැන සිතා තම වත්කමට ඔරොත්තු නොදෙන ලෙස දිවි ගෙවන ඇතැමෙකු, වාමී ජීවිතය අමතක කළ බවක් පෙනේ. ඇදුම් පැලඳුම්වලින් වුවද මෙය පැහැදිලිය. මෙය බුදු දහමට විරුද්ධය. කරණීය මෙත්ත සුත්‍රයේ සැහැල්ලු ජීවිතය අගේ කරයි. කාලාම සුත්‍රයේදී අනුකරණය ප්‍රතික්ෂෙප කරයි. සිභාලෝවාද සුත්‍රයේදී අර පිරිමැස්ම අගයයි. මේ වර්ගා ධර්මයන් ඔස්සේ ජීවිතය සකසාගෙන උට්ඨාන සමපදා (උත්සාහයෙන් කටයුතු කිරීම) ආරක්ඛ සමපදා (උපදවා වත් ධනය සුරක්ෂිත කර ගැනීම) සමජීවිකතා (අය වැය තුලනය කර ගනිමින් ජීවත් වීම) යන ක්‍රමයන්ගෙන් ධනවත් වීමට උත්සාහ කළ යුතු බව වෘත්තීය පච්ඡ සුත්‍රය අවධාරණය කරයි.

හොඟ සුබය යනු බදාගත කැමට වඩා බෙදා හදාගෙන සහයෝගීතාවෙන් ජීවත් වීමේ අගය පැහැදිලි කරන්නකි. එසේ අන්‍යෝන්‍ය සහයෝගී හැඟීම් ජන හද තුළ උපදවා ගත හැකි නම් අද ඇති තනිවීම, සමාජය නොහකා හැරීම වෙනුවට ප්‍රබුද්ධ ජීවිතයක් ඇති කරගත හැකිය. දෙමාපියාදීන්ට නොදී යමෙක් එකලාව සමපත් අනුභව කරන්නේ නම් ඔහු 'පිරිහෙන්නකු' මෙන්ම වසලයෙකු ද වන බව වසල පරාභව සුත්‍රවල දී උගන්වා තිබේ.

අද තරුණ පිරිස් අතර ඇති ආර්ථික අසහනතා ගැන සලකන විට බුදු දහමෙන් පරිබාහිර වීම ඊට හේතු සාධක වී ඇති බවක් පෙනේ. ලද දෙයින් සතුටු වීම, අල්පේච්ඡතා ගුණය, කරණාන්තරිය කරණයෙන් ඇත් වීම (තව කෙනෙකුට වඩා ඉහළින් කරන්න යාමෙන් වැළකීම.) ණය ගැනීම හා ණය දීම දෙකම නොසුදුසු බව (අනණ සුත්‍රය) බුහු භාණ්ඩික නොවීම නිද්දාපීලිත්වය, සභාපීලිත්වය, අලසකම (පරාභව, වසල සුත්‍ර) උට්ඨාන වියඝියෙන් තොරවීම, ස්ත්‍රී ලොලත්වය, සුරා ධර්මකාමය දු කෙළිය ලද ලද දේ විනාශ කිරීම (සිගාලෝවාද සුත්‍රය) වැනි කරුණු බුදු දහමෙහි ඉතා සවිස්තරව ඉගැන්වේ. එකී ගුණ ඉවත ලා නම් ජීවිතයේ අගය තේරුම් ගත හැකි නම් ඔහුට කිසිසේත් අසහනයක් ඇතිවිය නො හැකිය.

ආශ්‍රය නිසා බෙහෙවින් සුද්ගලයන් නොමග යයි. ඇසුරට ඉන්න හැම කෙනෙක්ම සුරාවෙන්, සුදුවෙන්, දුරාවාරයෙන් දුෂිත වූ අයයි. ජීවිතය පිළිබඳ නවමං සොයා යන තරුණයා ඔවුන්ගේ ඇසුරට වැටීමෙන් පහතට වැටුණු පලභාවයන් සේ විනාශයට පත්වීම වැළැක්විය නොහැකිය. මේ කාරණය දත් බුදුරජාණන් වහන්සේ මංගල සුත්‍රයේදී බාලයන් ඇසුරු නොකොට පණ්ඩිතයන් ඇසුරට ගත යුතු බව දෙසුන.

- වරං වේ නාධි ගවේජයා - සෙයාං සද්ද ස මන්නනො
- එක උරියං දළ්භං කයිරා - නන්ධී බාලෙ සභායනා
- ධම්ම පදයේ 61 ගාථාව

ඇසුරට කෙනෙක් සොයන විට තමන්ට වඩා උසස් සුද්ගලයෙකු නොලැබේ නම් තම මට්ටමේ කෙනෙකු වත් සොයාගත යුතු බවත් එවැන්නකුත් තැත්නම් හුදෙකලාව විසිය යුතු බවත් ධම්ම පදය උපදෙස් දෙයි. සිගාලෝවාද සුත්‍රය ඇසුරට ගත යුත්තේ අප්පකධායී, සමාන සුඛ දුක්ඛ, උපකාරක, අනුකම්පක යන කලණ මිතුරන් බවත් අස්සද්දපුභර, වචී පරම, අපාය සභාය, අනුපසියභාණ්ණ යන අසත් මිතුරන්ගෙන් ඉවත් විය යුතු බවත් ප්‍රකාශ කරයි. කලණ මිතුරන් තැනිව යහපත් ආශ්‍රයක් නොලබන විට උසස් සිතූම් පැතුම් තැනිවී යෑම් ස්වාභාවිකය.

- උට්ඨානවතො සතිමතො - සුචි කම්මස්ස නිසම්මකාරීනො
- සස්සද්ද නස්සෙස ධම්ම ජීවිතො - අපපමත්තස්ස යසොහි වධ්ඪති
- ධම්ම පදයේ 24 ගාථාව

නොපසුබස්නා වියඝී ඇති, එළඹ සිටි සිහි ඇති, නිදොස් දේ කරන විමසා බලා කටයුතු කරන තැන්පත් දැහැමින් දිවි පවත්වන්නේ නම් ඔහුගේ යසස වැඩෙන බවට කෙරෙන මේ අනුශාසනය තරුණ ජීවිතයක් යහමගට ගැනීමට අත් වැලක් වැනිය.

සුද්ගලයකුගේ ජීවිතයක් යහ මගට ගැනීමට වඩාත් රුකුලකි විමසා බලා කටයුතු කිරීම. බුදු දහමේදී මේ ගුණය විවිධ අවස්ථාවන්හි දක්වා තිබේ. අයඝී අක්ඛංගික මාඝීයේත් සම්මා සංකප්ප ධම්මයටත් බොජ්ඣංගවලදී ධම්ම විවය නම්නුත් පස්ච බල හා පක්ඛව ඉන්ද්‍රිය වලදී පස්සදා නම්නුත් හඳුන්වා ඇත්තේ මේ නිසම්මකාරී නාමයයි. වැරදි වැඩක් කෙරෙන ඔනම අවස්ථාවක ලෝකය ගැන හෙවත් සමාජයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිචාර මොනවාදැයි විමසා බැලියයුතු බව ලොකාධිපතෙයා සීලයෙන් (විශුද්ධි මාඝීය සීල නිද්දේසය) පෙනේ. යමක් කළ විට එහි විපාකය අඩමින් කළුළු සලමින් විදින්න වේ නම් එවැනි දේ නොකළ යුතුය. යමක් කළ විට එහි ප්‍රතිඵල සිතාමුසු මුහුණින්, සතුටින් භක්ති විදින්න ලැබේ නම් එවන් දේ කළ යුතුය. (ධම්ම පදය 67 - 68 ගාථා) යන ධම්ම පදයේ උදාර උපදේශය අනුව වුව තරුණයන් හැඩ ගැසෙන්නේ නම් අද පවත්නා අසහනය සපුරා දුරු වනු නො අනුමානය.